

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08
F: 01 369 78 32
E: gp.mddsz@gov.si
www.mddsz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

Številka: 1001-689/2016-2
Datum: 23.11.2016

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 7809-268: Zavarovati pravice delavca in ne delovnega mesta

Spoštovani,

v zvezi s predlogom 7809-268, posredovanim preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, ki se nanaša na zavarovanje pravic delavca in ne delovnega mesta, z vidika pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti posredujemo naslednje stališče.

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F in 52/16; v nadaljnjem besedilu: ZDR- 1) ureja delovna razmerja, sklenjena s pogodbo o zaposlitvi med delavcem in delodajalcem. Urejena so vprašanja sklepanja in prenehanja pogodbe o zaposlitvi ter pravice, obveznosti in odgovornost pogodbenih strank. ZDR-1 zasleduje naslednje zakonske cilje: vključevanje delavcev v delovni proces, zagotavljanje usklajenega poteka delovnega procesa in preprečevanje brezposelnosti ter temelji na pravici delavcev do svobode dela, dostojanstva pri delu in varovanja interesov delavcev (kot šibkejše, od delodajalca odvisne stranke) v delovnem razmerju.

Za vsako redno odpoved s strani delodajalca mora obstajati utemeljen razlog. Delodajalec ne more kadarkoli odpustiti delavca, temveč mora to svojo odločitev vsebinsko upravičiti. ZDR- 1 kot utemeljene razloge, ki upravičujejo redno odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca, določa naslednje:

- poslovni razlog,
- razlog nesposobnosti,
- krivdni razlog,
- nezmožnost za delo zaradi invalidnosti,
- neuspešno poskusno delo.

Prvi odstavek 89. člena ZDR-1 vsebuje definicijo posameznih odpovednih razlogov in je v neločljivi zvezi z drugim odstavkom, po katerem lahko delodajalec delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi le, če obstaja utemeljen razlog iz prvega odstavka 89. člena ZDR-1, ki onemogoča nadaljevanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi.

Ureditev v ZDR-1 je usklajena s Konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 158 o prenehanju delovnega razmerja na pobudo delodajalca (Uradni list SFRJ, MP št. 4/84; Akt o notifikaciji nasledstva, Uradni list RS št. 54/1992; v nadaljnjem besedilu: Konvencija MOD št. 158) in Evropsko socialno listino (spremenjeno, Uradni list RS, št. 7/99; nadaljnjem besedilu: MESL). MESL v 24. členu določa pravico do varstva v primerih prenehanja zaposlitve, ki se uresničuje tudi s pravico delavcev, da njihova zaposlitev ne more prenehati brez veljavnih razlogov za tako prenehanje, povezanih z njihovimi sposobnostmi ali ravnanjem ali zaradi operativnih razlogov na strani podjetja, ustanove ali službe. Najpomembnejša zahteva (splošni standard) Konvencije MOD št. 158 je, da mora za vsako odpoved s strani delodajalca obstajati resen, utemeljen razlog, ki opravičuje odpoved, in ne morebitni navidezni, deklaratorni razlog. Pomemben je dejanski razlog odpovedi, ne pa razlog, ki ga je delodajalec navedel.

Pravica delodajalca, da delavcu lahko odpove pogodbo o zaposlitvi brez utemeljenega razloga bi bila v nasprotju s Konvencijo MOD št. 158 in MESL, ki zavezujeta Slovenijo. V skladu z 8. členom Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99) morajo biti zakoni in drugi predpisi v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Slovenijo. Ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe se uporabljajo neposredno.

Drugi odstavek 11. člena ZDR-1 določa obveznost delodajalca, da delavca po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi prijavi v socialna zavarovanja. Obvezna socialna zavarovanja so: pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo, zavarovanje za primer brezposelnosti. Vključenost v sisteme socialnih zavarovanj tako zagotavlja pravice iz teh zavarovanj ob nastopu socialnega primera.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Sabina Kompolšek
višja svetovalka III

Alenka Žagar
mag. Alenka Žagar
vodja Sektorja za delovna razmerja
in druge oblike dela

Poslano:

- naslovníku, elektronsko (gp.ukom@gov.si).